

Jubileusz 90-lecia M. Mokwy

List gratulacyjny od Edwarda Gierka

GDANSK (PAP) — 90 rocznicę urodzin obchodził nestor polskich malarzy marynistów, Marian Mokwa.

12 bm. artysta otrzymał z okazji jubileuszu list gratulacyjny od I sekretarza KC PZPR Edwarda Gierka.

Około 7 tys. obrazów znajdujących się w muzeach wielu krajów, i zdobywanych w wielu instytucjach oraz udział w ponad 600 wystawach — oto najkrótszy bilans przeszło 70 lat twórczości wybitnego artysty.

Marian Mokwa urodził się we wsi Malary na Kaszubach. Po ukończeniu studiów odbył podróże artystyczne po Europie, Bliskim Wschodzie, krajach Azji Środkowej i Afryki. Głównie stały się wystawy jego prac o tematyce egzotycznej. W Wiedniu, Kairze, Stambule, miastach krajów

skandynawskich i w Ameryce. Następnie przychodził fascynacja morzem, któremu artysta pozostał wierny w ciągu całej swojej twórczości. W okresie międzywojennym Marian Mokwa maluje cykl obrazów dotyczących historii Polski na morzu, dzieł wojny o polską Pomorze, budowy Gdyni, zabytków Gdańska. Wystawia je w utworzonej własnym sumptem galerii morskiej w Gdyni. Propagowanie spraw morza uważa za swoją powinność zarówno artystyczną jak i obywatelską. W czasie wojny wiele prac Mariana Mokwy zostało zniszczonych. Artysta odwarża i wzbogaca cykle historyczne, maluje obrazy przedstawiające zniszczenie i odbudowę polskiej gospodarki morskiej, a później towarzyszy z paletą jej rozwojowi.

Zakończenie XVII rundy rokowań wiedeńskich

WIEDEN — 12 bm. odbyło się końcowe posiedzenie XVII rundy wiedeńskich rokowań w sprawie redukcji sił zbrojnych i zbrojeń w Europie środkowej. Przemawiając na tym posiedzeniu przedstawiciel Związku Radzieckiego, amb. Nikołaj Tatarsow podkreślił, że zakończona właśnie runda rokowań w związku z niekonstruktywnym stanowiskiem Zachodu jest rundą straconą dla obu stron. Chociaż od zwołania propozycji krajów socjalistycznych w czerwcu ub. roku upłynęło ponad 18 miesięcy, strona zachodnia nie dała żadnej odpowiedzi.

Międzynarodowa narada dziennikarzy w Budapeszcie

BUDAPEST — W Budapeszcie zakończyła się dwudniowa narada przedstawicieli stowarzyszeń dziennikarzy z Francji, Japonii, Polski, RFN, Szwecji i Węgier. Obecni byli również radzieccy dziennikarze z przemysłu, przedstawiciele Międzynarodowej Organizacji Dziennikarzy i Międzynarodowej Federacji Dziennikarzy. Podjęto decyzję o zorganizowaniu w lipcu br. we Włoszech spotkania z udziałem wszystkich europejskich stowarzyszeń dziennikarzy.

Francuskie próby na atolu Mururoa

NOUY JORK — Na konferencji prasowej w Canberze wygłosił komisarz Francji ds. energii atomowej, P. Cousserand, informację, że Francja zamierza kontynuować podziemne wybuchy jądrowe na atolu Mururoa. Jak dodał on, iż próby te będą się odbywały regularnie.

Chińskie prowokacje

HANOI — Agencja VNA podała, że Chiny nadal koncentrują siły na granicy z Indochinami, niszcząc tam systemy dywersyjne na terytorium Wietnamu oraz dokonując prowokacji na granicy między obu krajami. Zadały to kłam — podkreśla VNA — oszczerczymi twierdzeniami agencji Sincua i innych środków propagandy chińskiej, które twierdzą, że Wietnamianie starają się napisać na granicy. Uwzględniono próby 23 osób o nadanie obywatelstwa polskiego.

Kryzys energetyczny w Indiach

DELHI — Wobec ogromnych niedoborów energii elektrycznej rząd Bengali zachodniego wydziału w celu uniknięcia tej ważnej prowincji indyjskiej, aby zamknąć fabryki na 6 dni. Straty w produkcji wyniosły około 100 milionów dolarów, ale władze uznały, że tylko nieuregulowanie przemysłu doprowadzi do przetrwania Bengali. Instytucji użyteczności publicznej.

Bengali zachodni, liczący 51 milionów mieszkańców, boryka się od dawna z niedostatkami elektryczności, ale w ostatnich dniach kryzys energetyczny w tej prowincji zaostrzył się wskutek awarii kilku elektrowni.

„Sojuz 33” zakończył lot

MOSKWA (PAP) — Jak informuje Agencja TASS, zakończył się lot międzynarodowej załogi statku „Sojuz 33”. Lotnik-kosmonauta ZSRR Nikołaj Rukawisznikow i kosmonauta-badacz, obywatel Ludowej Republiki Bułgarii, Georgi Iwanow powrócili na Ziemię.

Powołanie tymczasowego rządu Ugandy

PARYŻ (PAP) — Jak podało radio Kampala, Narodowy Front Wyzwolenia Ugandy ogłosił w środę wieczorem skład nowo utworzonego rządu tymczasowego. Jego premierem został Jusuf Lule, przebywający dotychczas na wygnaniu w Tanzanii. Będzie on pełnił równocześnie obowiązki ministra obrony i naczelnego dowódcy sił zbrojnych.

W swym pierwszym przemówieniu radiowym Jusuf Lule zapowiedział „przywrośnięcie w Ugandzie demokracji, po 8 latach rządów wojskowych”.

Tak więc Uganda została praktycznie podzielona na dwie części, gdyż dwie trzecie kraju znajdują się jeszcze pod kontrolą administracji prezydenta Aminy. W 24 godziny po przysięgowaniu wyjeździe z Kampali Idi Amin przerwał milczenie i na falach eteru zaapelował do żołnierzy swej zdziśnawionej armii, aby „stawili czoła rebelii”.

Kolejna ofiara „mordercy z Yorkshire”

LONDYN (PAP) — Urzędnicza bankowa, Isabella Josephine Ann Whitaker, jest 10 ofiarą „mordercy z Yorkshire”. Nieuchwytny morderca, grający w hazardzie w Yorkshire, od 1975 roku porwał i zabił co najmniej 10 młodych kobiet. Policja obawia się jednak, że liczba jego ofiar może wzrosnąć, ponieważ na obszarze, na

O dalsze zwiększenie udziału uspołecznionego przemysłu drobnego w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju

UCHWAŁA XIV Plenum KC PZPR

Komitet Centralny PZPR aprobuje tezy zawarte w materiale Biura Politycznego „O dalsze zwiększenie udziału uspołecznionego przemysłu drobnego w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju” oraz w przemówieniu końcowym I sekretarza KC, tow. EDWARDA GIERKA i przyjmuje je jako wytyczne działania partii.

Wyższy poziom sił wytwórczych i społecznej wydajności pracy, osiągnięty w wyniku realizacji uchwał VI i VII Zjazdu partii, stał się podstawą szybkiego postępu w naszym kraju. Zgodnie z przyjętą zasadą nadrzędności celów społecznych, poprawie uległy warunki bytowania ludzi pracy.

W obecnej sytuacji pilnym zadaniem staje się dalsze wydatne zwiększenie oferty rynkowej, podniesienie poziomu jakości i nowoczesności wyrobów oraz ściślejsze dostosowanie ich asortymentu do rosnącego popytu, tym bardziej, iż w miarę wzrostu stopy życiowej rosną i różnicują się potrzeby społeczne. Równocześnie konieczne jest intensyfikowanie produkcji eksportowej i doskonałe kooperacji.

Komitet Centralny stwierdza, że w rozwiązywaniu tych problemów powinien — obok dużych zakładów — odgrywać znacznie większą rolę uspołeczniony przemysł drobnego. Jego rozwój powinien wspierać realizację głównych celów społecznych, które wytyczył VIII Zjazd partii. Główne funkcje rozwojowe tego przemysłu podporządkowane należy lepszym zaspokojeniu potrzeb rodziny, przez poprawę zaopatrzenia rynku, współudział w realizacji programu wyżywienia narodu, budownictwa mieszkaniowego i ochrony zdrowia. Dalszy rozwój tego przemysłu odpowiednio skorelowany z potrzebami całego gospodarki, stanowić powinien trwałą linię rozwojową kształtowania struktury gospodarczej w latach 80-tych.

Konieczne jest ustalenie zasad, według których dokonany zostanie podział odpowiedzialności ministrów, centralnych związków spółdzielczych i wojewodów za produkcję i zaopatrzenie rynku w jego poszczególnych branżach i grupach asortymentów zgodnie z kierunkowymi wytycznymi zawartymi w materiałach XIV Plenum Komitetu Centralnego.

Szczególna odpowiedzialność za realizację programu rozwoju przemysłu drobnego spoczywa na władzach terenowych. Urzędy wojewódzkie, miejskie i gminne powinny podjąć prace analityczne — programowe, obejmujące rozpoznanie i ocenę lokalnych rezerw produkcyjnych występujących na ich terenie. Potrzebne jest głębsze sięgnięcie do miejscowych surowców i materiałów odpadowych, racjonalne wykorzystywanie zasobów

wykorzystania istniejącego w nim potencjału produkcyjnego i usługowego, usprawniania organizacji pracy, dopływu niezbędnych środków, a także doskonalenia obowiązującego ten przemysł, systemu finansowego, planistycznego i zaopatrzeniowego.

Należy zwiększyć środki inwestycyjne na rozwój i modernizację bazy produkcyjnej i usługowej w uspołecznionym przemysle drobnym. Konieczna jest poprawa zaopatrzenia w surowce i materiały bilansowane centralnie, w ramach poszczególnych resortów, a także przez wojewodów. Niezbędny jest również dopływ kadr kwalifikowanych do tego sektora gospodarki.

Organizacja zarządzania i zasady ekonomiczno-finansowe uspołecznionego przemysłu drobnego powinny stwarzać większe możliwości samodzielnego działania przedsiębiorstw i spółdzielni. Należy uproszczyć system planowania uspołecznionego przemysłu drobnego. Rozwiązania systemu ekonomiczno-finansowego powinny zapewnić elastyczne dostosowywanie działalności gospodarczej przedsiębiorstw i spółdzielni do potrzeb rynku i eksportu oraz stymulować efektywne wykorzystanie wszystkich czynników produkcji.

Konieczne jest ustalenie zasad, według których dokonany zostanie podział odpowiedzialności ministrów, centralnych związków spółdzielczych i wojewodów za produkcję i zaopatrzenie rynku w jego poszczególnych branżach i grupach asortymentów zgodnie z kierunkowymi wytycznymi zawartymi w materiałach XIV Plenum Komitetu Centralnego.

Szczególna odpowiedzialność za realizację programu rozwoju przemysłu drobnego spoczywa na władzach terenowych. Urzędy wojewódzkie, miejskie i gminne powinny podjąć prace analityczne — programowe, obejmujące rozpoznanie i ocenę lokalnych rezerw produkcyjnych występujących na ich terenie. Potrzebne jest głębsze sięgnięcie do miejscowych surowców i materiałów odpadowych, racjonalne wykorzystywanie zasobów

pracy, elastyczne dostosowywanie struktury produkcji do potrzeb rynku lokalnego.

Należy zwiększyć uprawnienia i odpowiedzialność władz terenowych za rozwijanie działalności produkcyjnej i usługowej przemysłu drobnego, co powinno przyczynić się do umocnienia społeczno-gospodarczej roli gmin, małych miasteczek i miast.

Komitet Centralny zaleca rządowi opracowanie długofalowego, kompleksowego programu rozwoju uspołecznionego przemysłu drobnego. Program ten powinien być przedłożony pod obrady Sejmu PRL.

III

Komitet Centralny zobowiązuje instancje i organizacje partyjne do podjęcia szerokiej pracy polityczno-organizatorskiej, inspirowania działalności kolektywów pracowniczych i organów samorządowych przemysłu drobnego.

Podstawowe organizacje partyjne działające w drobnym wytwórczości powinny wzmocnić działalność na rzecz realizacji zadań postawionych przez XIV Plenum KC. Tworzyć należy klimat sprzyjający inicjatywom produkcyjnym — organizatorskim i osiągnięciu wysokich efektów gospodarczych. Działalność instancji i organizacji partyjnych powinna zmierzać do rozwoju i doskonalenia samorządu robotniczego i spółdzielczego. Dążyć należy do umocnienia samorządów spółdzielczych wszystkich szczebli i stwarzać warunki do wypełniania ich statutowych funkcji gospodarczych, społecznych i wychowawczych.

Komitet Centralny zwraca się do instancji i organizacji partyjnych, do organizacji związkowych, do organów administracji państwowej i gospodarczej, do załóg zakładów przemysłu drobnego o rozwinięciu inicjatywy i działań na rzecz pełnej realizacji zadań wytyczonych przez XIV Plenum.

KOMITET
CENTRALNY PZPR
Warszawa, kwiecień 1979 roku.

Wypompowywanie wody z Doliny Chelmeńskiej (woj. łomżyńskiej). Aby szybciej osuszyć zatopione pola uprawne, przy istniejącej do Chelmei przepompowni wody, zainstalowano cztery dodatkowe pompy o dużej wydajności, wypożyczone z różnych przedsiębiorstw oraz Głównego Komitetu Przemysłowego. Kilkadziesiąt metrów sześciennych wody na sekundę przepompowuje się poza wały, do Wisły. Sytuacja została opóźniona na tyle, że nie notuje się dalszego wzrostu zalewiska.

CAF — Zolnowski — telefoto

Posiedzenie Wojewódzkiego Zespołu Poselskiego w Łomży

Wczoraj w Łomży odbyło się posiedzenie Wojewódzkiego Zespołu Poselskiego, na którym posłowie zapoznali się z aktualną sytuacją powodziową w województwie. W trakcie obrad omówiono przedsięwzięcia, jakie należy podjąć w celu usunięcia skutków powodzi oraz zakres i możliwości pomocy poszkodowanym.

Aktualnie na terenach powodziowych PZU szacuje straty. Równocześnie służba rolna prowadzi rozeznanie potrzeb rekultywacji gruntów ornych. Do wsi, które najbardziej ucierpiały, skierowane zostaną dodatkowe dostawy ziarna siewnego, nawozów i pasz treściwych. (tjb)

Opadają wody Narwi, Biebrzy i Bugu

Z każdym dniem poprawia się sytuacja w dolinach głównych rzek naszego regionu. W woj. białostockim w rejonie Narwi odwołano alarm powodziowy; natomiast na Bugu poziom lustra wody jest nadal wyższy od stanu alarmowego (na przykład w Burzyskach o 70 cm, w Turnie — o 17).

Wczoraj o godz. 6 pod wodą znajdowało się jeszcze 35 tys. hektarów użytków rolnych.

Słoneczna pogoda sprzyja też poprawie sytuacji w woj. łomżyńskim. Wczoraj rano pod wodą znajdowało się tam jeszcze około 51 tys. hektarów użytków rolnych. Jednakże nadal 241 gospodarstw w 11

wsiach pozostaje odciętych przez wodę.

Poprawa następuje niemal z każdą godziną. Obserwuje się systematyczne opadanie wód Biebrzy i Narwi.

Najtrudniej jest w rejonie Rajrodu. W dalszym ciągu przybiera Jęgrzyn. Natomiast ustabilizowała się sytuacja na Jeziorze Rajgrodzkim, chociaż wczoraj rano poziom lustra wody przekraczał tam stan alarmowy o 38 cm.

Ludność dotknięta powodzią otaczana jest troskliwą, wszechstronną opieką. Służby PZU, melioracyjne i rolne ustalają straty wyrządzone przez powódź. PZU przystąpiło do wypłacania odszkodowań.

Koncentracja wojsk egipskich na granicy z Libią

NOUY JORK (PAP) — Nowojorski tygodnik „Newsweek”, powołując się na amerykańskie źródła wywiadowcze, podał, w najnowszym numerze, że jednostki armii egipskiej rozlokowane wzdłuż granicy libijskiej wyposażone są w sprzęt polowy. Zdaniem tygodnika, może to świadczyć o możliwości wybuchu w niedługim czasie konfliktu zbrojnego w tym rejonie. Amerykańscy obserwatorzy politycz-

ni — pisze „Newsweek” — są zdania, że Egipt może przypuścić atak na rejon Libii, gdzie znajdują się złoża ropy naftowej.

Jak wiadomo, podczas niedawnej wizyty w RFN prezydent Anwar Sadat wystąpił z otwartymi pogrozkami pod adresem Libii, zapowiadając „ukaranie” tego kraju za sprzeciwianie się polityce egipskiego kierownictwa.

Statek „Warna” w akcji ratowniczej na Zatoce Biskajskiej

SZCZECIN (PAP) — Jak poinformował w depeszy przedstawiciel kraju dowódca statku Polskiej Żegligrzy Morskiej „Warna” kpt. Andrzej Jasinski, jednostka ta uczestniczyła w nocy z 11 na 12 bm. w

akcji ratowniczej na Zatoce Biskajskiej. M/S „Warna” znajdując się w południowej części Zatok Biskajskiej na drodze do Lagos w Nigerii, odebrała sygnał „SOS”, nadany z jednostki bandery pa-

namskiej. Polskiej statek znajdujący się w odległości około trzech mil morskich od miejsca wypadku natychmiast pośpieszył z pomocą. W wyniku akcji ratowniczej, w której uczestniczyły także inne przebywające w pobliżu jednostki, polscy marynarze wyciągnęli z wody kapitana panamskiego statku oraz nieznanego już starszego mechanika.

Statek PZM „Warna” skierowany został przez kierownictwo akcji ratowniczej do hiszpańskiego portu La Coruna.

Odrabianie zaległości w przemyśle — tematem narady w Suwałkach

Wczoraj w Suwałkach odbyła się narada aktywów gospodarczego województwa, poświęcona zadaniom przemysłu związanym się z odrobieniem zaległości i opóźnień w realizacji zadań I kwartału br. W naradzie, której przewodniczył sekretarz KW PZPR Marianna Werno, uczestniczył wojewoda suwalski — Eugeniusz Ziolkowski. Ocenę realizacji planu przedstawił wicewojewoda — Józef Kapel.

Z powodu znanych trudności w transporcie, zaopatrzeniu surowcowym i energetycznym planowe zadania w sprzedaży przemysłu suwalski wykonał w 88,5 proc. Nie zrealizowało zadań planowych 21 jednostek, przy czym najgorsza sytuacja wystąpiła w lutym br. Najniższym wskaźnikiem legitymują się Zakłady Płyt Pilśniowych i Wiórowych w Rucianem-Nidzie, zakład „Fotopam” w Augustowie, przedsiębiorstwo „Prefabet” w Elku,

zakład materiałów budowlanych w Starzych Juchach oraz konstrukcji drewnianych „KONS - DOM” w Węgorzewie.

Odrabianie zaległości — na co wskazywano na naradzie — jest zadaniem niełatwym; bowiem zakłady nadal napotykały na złożone trudności transportowe i surowcowe.

W dyskusji próbowano określić wszystkie niezbędne środki i rezerwy, których uruchomienie zapewniłoby pomyślną realizację planu w dziedzinach najważniejszych dla rynku, eksportu i generalnie dla gospodarki narodowej.

Wiele miejsca poświęcono problemowi efektywności gospodarowania surowcami, transportem, czasem pracy. W dziedzinie tej bez wątpienia — jak stwierdzono na naradzie — są jeszcze rezerwy i jest wiele do zrobienia w każdym przedsiębiorstwie i zakładzie. (ceg)

Melryka nowego morza

MOSKWA (PAP) — 560 mln m sześciu, wody, 32 km długości, maksymalna szerokość 4 km, powierzchnia 110 km kwadratowych — to melryka nowego morza, sztucznego zbiornika wodnego, który powstanie w pobliżu Penzy. Sztuczne morze leżące 10 km od miasta — stolicy obwodu — ułatwi zaopatrzenie Penzy w wodę. Powierzchnia okolicznych ziem rolniczych objętych nawadnianiem zwiększy się do 40 tys. hektarów.

pogoda

PROGNOZY
DLA WOJEWÓDZTWA:
białostockiego, łomżyńskiego i suwalskiego.

Dziś zachmurzenie małe i umiarkowane. Temperatura maksymalna 13-15 st., minimalna ok. 0 st. C. Wiatry słabe i umiarkowane, wschodnie i południowo-wschodnie.

JUTRO — możliwy wzrost zachmurzenia. Temperatury bez większych zmian.
Dziś imieniny: Przemysławów. (b)

Omówienie dyskusji na XIV Plenum

ZDZISŁAW KUROWSKI, członek Sekretariatu KC, kierownik Wydziału Przemysłu Lekkiego, Handlu i Spożycia KC PZPR:

W rezultacie polityki społeczno-gospodarczej wydanie wzrostu poziomu życia narodu, zrodziły się wyższe aspiracje i nowe potrzeby. Popyt na towary i usługi w szybkim tempie wzrasta i staje się bardziej zróżnicowany. Coraz większe znaczenia nabiera w tych warunkach systematyczne rozszerzanie asortymentu towarów rynkowych i usług, operatywne reagowanie na zmiany popytu, pełniejsze wykorzystanie wszystkich możliwości wzbogacania rynku.

Nie byłoby to możliwe bez szybkiego rozbudowy potencjału gospodarczego, a zwłaszcza wielkich zakładów przemysłowych, których rozwój ma również doniosłe następstwa społeczne, prowadzi bowiem do postępowych przekształceń w strukturze społecznej, rozszerza szeregi wielkoprzemysłowej klasy robotniczej. W coraz większym jednak stopniu proces ten powinien być wspierany i uzupełniany przez rozwój przemysłu drobnego, rozumianego bardzo szeroko — od małych i średnich zakładów w przemyśle kluczowym i terenowym do spółdzielczości, a także innych form.

Drobna wytwórczość realizuje obecnie produkcję i usługi o wartości ponad 350 mld złotych, z tego na rynek — o wartości 240 mld zł. Jej udział w globalnej produkcji przemysłu ustabilizował się na poziomie niespełnia 12 proc. Potrzeba zwiększenia tego udziału wynika z obiektywnych prawidłowości rozwojowych, potwierdzonych zarówno przez nasze rodzime doświadczenia, jak również doświadczenia innych państw socjalistycznych.

Zharmonizowanie rozwoju przemysłu drobnego z rozwojem produkcji w przemyśle kluczowym jest ważnym czynnikiem kształtowania dojrzałej struktury gospodarczej kraju, warunkującej lepsze zaspokajanie stałe rosnących i zróżnicowanych potrzeb społecznych. Drobne zakłady mają także duże zdolności rozwijania poszukiwanej produkcji eksportowej. Nie można też pominąć możliwości i potrzeby rozwoju produkcji kooperacyjnej zarówno w przemyśle kluczowym, jak i drobnym.

Materiały na dzisiejsze Plenum KC były przedmiotem konsultacji we wszystkich województwach i niektórych resortach gospodarczych. Zasięgnięliśmy opinii szerokiego kręgu działaczy i aktywistów społeczno-politycznych naszej partii, Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego i Stronnictwa Demokratycznego. Konsultacje te potwierdziły aktualność podjętej problematyki, prawidłowość oceny obecnego stanu upełnionego przemysłu drobnego, a także trafność proponowanych kierunków jego rozwoju.

Podkreślono także potrzebę zwiększenia udziału przemysłu drobnego w realizacji wytyczonych przez partię wielkich programów społecznych, zwłaszcza programu wyżywienia narodu, mieszkaniowego, programu rozwoju rodziny i ochrony zdrowia. Ważnym kierunkiem działania upełnionego przemysłu drobnego powinien być np. rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego w oparciu o miejscowe zasoby i regionalne tradycje. Zwiększenie udziału przemysłu drobnego w realizacji programu mieszkaniowego przejawiać się powinno przede wszystkim w rozwoju produkcji materiałów budowlanych na bazie lokalnych surowców naturalnych i wtórnych oraz w rozszerzaniu produkcji i podwyższaniu jakości artykułów wyposażenia mieszkań. Nie mniejsze znaczenie ma rozwój usług budowlanych.

Troska o stałą poprawę zdrowotności społeczeństwa stawia zwłaszcza przed spółdzielczością pracy zadanie rozszerzenia produkcji sprzętu medycznego i leków, a także zwiększenia zakresu usług lekarsko-dentystycznych. Rozwijana i doskonalona powinna być działalność na rzecz rehabilitacji inwalidów w oparciu o piękne tradycje i dobre doświadczenia spółdzielczości inwalidzkiej.

Równy upełnionego przemysłu drobnego powinien ściśle wiązać się z rozwojem usług. Szczególnie szybko trzeba rozwijać usługi związane z funkcjonowaniem gospodarstw domowych i ułatwianiem pracy kobietom. To samo dotyczy usług produkcyjnych dla rolnictwa oraz usług bytowych dla ludności wiejskiej.

Wzrost efektywności gospodarowania jest dziś głównym celem naszej polityki gospodarczej. Waga tego problemu podkreślił niedawno list i sekretarza KC naszej partii Edwarda Gierka do kierowników resortów i urzędów wojewódzkich. Zwiększenie roli przemysłu drobnego w gospodarce narodowej powinno wydźwiękiem przyczynić się do realizacji postawionych w tym liście zadań. Przemawiają za tym następujące argumenty: po pierwsze — przemysł drobnego charakteryzuje się — generalnie rzecz biorąc — niższą kapitałochłonnością rozwoju i relatywnie wysoką jego produktywnością. Po drugie — w warunkach produkcji na niewielką skalę z reguły bardziej efektywne jest wykorzystanie zasobów materialnych, surowców, odpadów i wtórnych, trudnych niekiedy do spożytkowania w wielkich zakładach. Jednocześnie stwarza to możliwość bardziej elastycznego reagowania na potrzeby rynku i zmieniające się mody. Po trzecie — w jednostkach przemysłu drobnego łatwiej można aktywizować wszelkie rezerwy siły roboczej i racjonalnie wykorzystywać lokalne jej zasoby. Po czwarte — rozwój tak pomyślanej i funkcjonującej sieci zakładów przemysłu drobnego nie podlega za sobą konieczności zwiększania przewozów, co w warunkach dużego obciążenia naszego transportu jest szczególnie pożądaną.

Niemale możliwości poprawy efektywności gospodarowania wynikają z zacieśnienia współpracy przemysłu drobnego z przemysłem kluczowym. Współpraca ta pozwala na przenikanie nowoczesnej myśli technicznej z jednej do drugiej, obniżanie kosztów wdrażania nowej techniki i sprzyja podnoszeniu jakości wyrobów. Takie kierunki współdziałania powinny być rozwijane wszędzie tam, gdzie znajduje to uzasadnienie w społecznych potrzebach i rachunku ekonomicznym.

Ważne znaczenie ma wsparcie tej dziedziny gospodarki zarówno doradczą, jak i perspektywnie środkami materialnymi i technicznymi, m. in. poprzez działania inwestycyjne i szerszą modernizację tego przemysłu. Znaleźć to powinno odpowiednie odzwierciedlenie w bieżącym sterowaniu gospodarką.

Nie wszystkie problemy rozwoju przemysłu drobnego mogą być rozwiązywane decyzjami centralnymi. Dlatego szczególnie cenne są te wnioski, które wskazują m. in. na możliwości samodzielnego rozwoju przemysłu drobnego w drodze aktywizacji lokalnych źródeł surowcowo-materialnych. Można i trzeba również dokonać terenowych przeglądów wolnych powierzchni produkcyjnych z myślą o ich wykorzystaniu w drobnej wytwórczości. Częściej trzeba organizować gieldy zbędnych maszyn, surowców i materiałów.

Czynnikami o doniosłym znaczeniu, warunkującym prawidłowy rozwój upełnionego przemysłu drobnego jest podwyższanie kwalifikacji kadr i rangi społecznej pracowników tego działu gospodarki narodowej. Warto w tej dziedzinie wykorzystywać doświadczenia zakładów doskonalenia zawodowego.

Niezwykle ważne znaczenie ma dalsze doskonalenie systemu organizacji, planowania i zarządzania w przemyśle drobnym. Zbyt częste reorganizacje w tym dziale gospodarki powodują straty produkcyjne, nie sprzyjają mobilizacji i koncentracji oraz uwagi kadr na podstawowych zadaniach, utrudniają niekiedy normalną pracę ze szkodą dla interesów społecznych. Istnieje natomiast potrzeba lepszej koordynacji działalności całego upełnionego przemysłu drobnego, a przede wszystkim wzmożenia odpowiedzialności poszczególnych jego pionów za konkretne asortymenty towarów rynkowych oraz rozwój usług, a także kształtowanie właściwych powiązań przemysłu drobnego z handlem. Niezbędne jest, obok tego, doskonalenie systemu zarządzania w ramach poszczególnych form drobnej wytwórczości oraz małych zakładów w przemyśle kluczowym.

Dokonana niespełna 4 lata temu reforma podziału administracyjnego kraju przybliżyła organa władzy terenowej do społeczeństwa, stwarza nowe możliwości aktywizacji gospodarczej poszczególnych regionów i wyrównywania poziomu zagospodarowania wszystkich części kraju. Rozważane dzisiaj propozycje stanowią potwierdzenie i rozwinięcie polityki zmierzającej do zwiększenia udziału władz terenowych w rozwoju społeczno-gospodarczym województw, gmin, miast i osiedli. Spodziewamy się, że realizacja dyskusyjnego programu będzie wykorzystywała zarówno władze centralne jak i terenowe na rzecz umacniania społeczno-gospodarczej roli ośrodków wojewódzkich, a także średnich miast jako ważnych ośrodków w koncepcji przestrzennego rozwoju kraju.

Wszystko, co partia nasza kreśli w swoich programach ma na celu dobro ludzi pracy. Służą rozwojowi kraju, umacnianiu jego siły i pozycji w świecie. Jest to nadrzędna intencja także rozważanego na dzisiejszym posiedzeniu programu. Głównym zadaniem instancji i organizacji partyjnych jest stwarzanie odpowiedniego klimatu dla konsekwentnej, aktywnej realizacji przyjętej decyzji w terenie, w jednostkach gospodarczych i poszczególnych środowiskach.

Ważnym zadaniem jest rozwój i umacnianie pracy partyjnej w przemyśle drobnym, a przede wszystkim odpowiedzialności za jego pracę i wyniki. Program rozwoju tego przemysłu ma charakter długofalowy. Tworzyć trzeba równocześnie założeń i warunków perspektywnych przekształceń w polityce gospodarczej lat 80-tych. Oznacza to, że tempo rozwoju przemysłu drobnego w przyszłym 5-leciu powinno być szybsze niż tempo rozwoju całego przemysłu.

Z drugiej jednak strony nie w pełni wykorzystujemy te wielkie możliwości produkcyjne, jakie wynikają z osiągniętego poziomu rozwoju naszego przemysłu. Przeprowadzone badania i analizy oraz doświadczenia innych państw wskazują, że nie wszystkie zadania produkcyjne, zwłaszcza w dziedzinie rynku i eksportu, a także kooperacji dla produkcji rynkowej i eksportowej, może rozwiązać przemysł dysponujący niemal wyłącznie dużymi zakładami. Obok wielkich przedsiębiorstw potrzebne są małe zdolne do podejmowania produkcji zmiennej, krótkoseryjnej, zróżnicowanej stosownie do zmieniających się potrzeb.

Szczególną rolę powinien spełniać upełniony przemysł drobnego w umacnianiu ogólnej równowagi na rynku wewnętrznym, przede wszystkim w równowadze rynku pod względem asortymentowym. Na rynku artykułów konsumpcyjnych zadania przemysłu drobnego są tym ważniejsze, że suma możliwości kupowania po stronie drobnego artykułów i korzystania z usług wywiera silny wpływ na psychologiczne i społeczne oceny faktycznego stanu i rozwoju naszej gospodarki.

Problem polega nie na tym, że mamy za dużo przedsiębiorstw wielkich, lecz na tym, że stosunkowo za mało jest przedsiębiorstw i zakładów drobnych, niezbędnych do ukształtowania harmonijnej struktury ekonomicznej i organizacyjnej, ułatwiającej całemu przemysłowi wykonywanie jego zadań wobec społeczeństwa. Brak w planowaniu i systemach ekonomicznych wyraźniejszego rozróżnienia zakładów wielkich od drobnych powoduje, że przemysł drobnego kierowany jest takimi samymi metodami jak wielkie organizacje gospodarcze, a zatem metodami dostosowanymi do wysokiego stopnia koncentracji i centralizacji.

Przykładem tego może być podjęta w ubiegłym 5-leciu decyzja podporządkowania małych zakładów przemysłowo-kłuczowemu, z myślą o ich technicznym i kadrowym dobrobytu. Sens tej decyzji został jednak wypaczony. Przeprofilowano działalność przejętych zakładów, powodując w rezultacie zanik znacznej części niezbędnej i poszukiwanej dla rynku produkcji.

Jest więc sprawa ważna określenie dziś cech charakteryzujących przemysł drobnego. Dla przemysłu tego istotne wydają się nie kryteria wielkości zatrudnienia czy skali produkcji, lecz inne kryteria — zarówno ekonomiczne, jak i organizacyjne. Pierwsze z nich — to cel produkcji, przemysł drobnego powinien pracować przede wszystkim na rzecz równowagi rynkowej, asortymentowego dostosowania produkcji do popytu. Z kolei przemysłowi kluczowemu potrzebne są małe zakłady, rozwijające komplementarną produkcję kooperacyjną, m. in. także dla produkcji rynkowej.

Drugim kryterium są źródła zaopatrzenia surowcowego. Przemysł drobnego powinien wykorzystywać przede wszystkim, choć nie wyłącznie surowce lokalne, odpadowe i surowce wtórne. Trzecim kryterium jest ścisły związek przemysłu drobnego z terenem i oddziaływanie na społeczno-gospodarczy rozwój regionu. Oznacza to, że w profilu wytwórczym upełnionego przemysłu drobnego należałoby maksymalnie uwzględnić konkretne warunki lokalowe, takie jak zasoby surowcowe, stan kadr, a także szanse i możliwości zbytu zainwestowanej produkcji.

Zwarcie kryterium przemysłu drobnego — to rozliczanie go przez teren, a więc województwa, gminy, miasta czy nawet dzielnice. Jako piąte kryterium przemysłu drobnego należałoby rozważyć sprawę maksymalnego uproszczonego mechanizmu ekonomiczno-financeowego, przejrzystego i zrozumiałego dla każdego pracownika.

Tak więc chodzi tu o nowe spojrzenie na koncepcję polityki ekonomicznej, o pewnego rodzaju przebudowę układu odpowiedzialności za stan gospodarki, a zwłaszcza za zaopatrzenie rynku. Trzeba stworzyć atrakcyjne, dogodne warunki dla rozwoju małych zakładów, uzupełniających duży przemysł kluczowy w funkcjach, których on dobrze spełniać nie może.

Socjalistyczny przemysł drobnego przyczynić się powinien do podniesienia ogólnej sprawności i efektywności całej gospodarki narodowej. A bliski jego kontakt z terenem pozwoli lepiej uwzględnić strukturę popytu i jego regionalne zróżnicowanie. Równocześnie zaś, a może przede wszystkim, pozwoli to stopniowo przywracać właściwe proporcje zadań i obowiązków, a także odpowiedzialności za stan rynku między najwyższymi władzami centralnymi a władzami terenowymi.

Jakie powinny być zasady systemu ekonomiczno-financeowego i organizacyjnego upełnionego przemysłu drobnego? System ten powinien różnić się od rozwiązań istniejących. Głównym miernikiem w całym przemyśle upełnionym pozostaje wartość produkcji sprzedanej lub dodanej. Jest to miernik dobry, ale część krepulacji inicjatyw i aktywności przedsiębiorstw. Waga całego systemu ekonomiczno-financeowego przemysłu drobnego powinna więc być zwiększona samodzielności zakładów. Naturalnie droga tego systemu — to pełne ponoszenie wszystkich konsekwencji podejmowanych decyzji.

W systemie ekonomiczno-financeowym drobnego przemysłu należałoby ograniczyć dyrektywność. W Narodowym Planie Społeczno-Gospodarczym zadania dla przemysłu drobnego należałoby określać tylko szacunkowo i jedynie w odniesieniu do kilku elementów, jak np. rozmiary produkcji rynkowej i kooperacji dla rynku, fundusz inwestycyjny lub fundusz plac. Potrzeby przemysłu drobnego powinny być jednocześnie uwzględniane w centralnych bilansach i rozdziałach zaopatrzenia w ważne i cenne materiały i surowce.

Podstawą samodzielnego decyzji zakładów przemysłu drobnego w zakresie produkcji rynkowej powinny być przede wszystkim umowy, zawierane z przedsiębiorstwami handlowymi, w tym umowy o sprzedaży na zasadach komisu. Wymagać to będzie odpowiednich modyfikacji w handlu i w dziedzinie przepisów bankowych. Również produkcja kooperacyjna na rzecz przemysłu kluczowego powinna opierać się na umowach i porozumieniach dostawców z odbiorcami.

W dziedzinie zaopatrzenia należałoby rozszerzyć uprawnienia zakładów drobnej wytwórczości do bezpośrednich zakupów surowców czy materiałów, zarówno w jednostkach gospodarki, upełnionego, jak i w indywidualnych producentów, a także bezpośrednio na rynku.

Fundusz plac powinien być określony w planie szacunkowo. Natomiast w konkretnym zakładzie powinien on być powiązany z jednej strony z wynikami ekonomiczno-financeowymi, a z drugiej — z taryfikatorami i stawkami zaszeregowania ustalonymi w zbiorowych układach pracy. Poza cenami towarów i usług, zatwierdzanymi przez PKC, inne ceny mogą wynikać z kalkulacji zakładów oraz z ugodnień z nabywcą (np. z przedsiębiorstwem handlowym). Należy zarazem zagwarantować kontrolę państwa nad tymi cenami, np. w formie określania cen maksymalnych. Taki system może stworzyć silne zachęty do obniżania kosztów

produkcji, a także i cen, szczególnie jeśli zagwarantuje się udział zalog w zyskach. Upełniony przemysł drobnego powinien być w pełni samowystarczalny finansowo, przy rozszerzeniu zakresu i uelastycznieniu form kredytu bankowego. System podatkowy powinien być maksymalnie uproszczony.

Należałoby też przyjąć, iż inwestycje przemysłu drobnego nie będą limitowane, lecz również określane szacunkowo w narodowych planach społeczno-gospodarczych. Nakłady na modernizację i zakup wyposażenia podejmowane byłyby samodzielnie, w granicach posiadanych funduszy oraz przyznanych kredytów bankowych. Zakłady przemysłu drobnego powinny mieć własne rachunki dewizowe, na których gromadziłyby część wpływów z eksportu. Cała organizacja przemysłu drobnego powinna być uproszczona, przy minimalnych obciążeniach administracyjnych.

Zarówno zakłady, jak i ich jednostki nadzędne powinny mieć możliwość najskromniejszą obsadę administracyjną. Chodzi o to, aby nadmierna biurokracja nie zdławiła całej idei drobnego przemysłu. W dostosowaniu do specyficznych potrzeb branżowych system ekonomiczny drobnego przemysłu może być modyfikowany w ramach ogólnych ramowych jego założeń.

Nie jest potrzebna żadna nowa centralna organizacja. Funkcje koordynacyjne można by powierzyć wojewodom, a ogólny nadzór nad rozwojem i prawidłowym funkcjonowaniem przemysłu drobnego — ministrowi Handlu Wewnętrznego i Usług w części produkcji rynkowej oraz ministrowi resortów gospodarczych nadzorujących organizacje powołujące małe zakłady.

Rola przemysłu drobnego w podnoszeniu efektywności może być znaczna. Miejsce pracy w przemyśle drobnym jest 5-krotnie tańsze niż w kluczowym, produktywność inwestycji wielokrotnie wyższa; niższe i oszczędniejsze jest zużycie materiałów. Powiniane przemysłu drobnego z lokalnym rynkiem zaopatrzenia i zbytu wpływa na zmniejszenie kosztów transportu i ułatwia ocenę potrzeb, zmniejszając margines nieefektywnej produkcji. Rozwijając przemysł drobnego, idziemy zatem w kierunku zwiększenia efektywności całego przemysłu i całej gospodarki.

W przygotowaniach kierunków rozwojowych naszej gospodarki na lata 1981—1985 ważne miejsce powinny zająć sprawy przemysłu drobnego, odgrywającego tak istotną rolę w poprawie zaspokajania potrzeb społecznych.

STEFANIA PARUZEL — członek KC PZPR, szwaczka w Fabryce Rękawiczek i Odzieży Skórzanej w Miastku (woj. śląskie):

Bogate są wyniki konsultacji i dyskusji przeprowadzonych w zakładach, a także wśród aktywów społeczno-gospodarczych województwa, dotyczące problemu rozwoju przemysłu drobnego. Wykazały one, iż istnieje na naszym terenie wiele możliwości szybkiego rozwoju małych zakładów, które mogą odegrać ważną rolę w lepszym zagospodarowaniu odpadów produkcyjnych powstających w dużych fabrykach, a także w wykorzystaniu lokalnych surowców i produktów rolniczych. Np. w kombinacie „Alka”, który produkuje rocznie obuwie i odzież skórzaną o wartości 3 mld zł, znajduje się dużo odpadów poprodukcyjnych, których zagospodarowanie stanowi istotny problem. Przy wykończeniu elementów butów ze skóry pozostaje np. rocznie 25—30 ton różnego rodzaju ścinoków. Znaczną ich część mogłoby być wykorzystana przez małe zakłady produkujące zabawki, na elementy dekoracyjne itp. Jednak aktualny stan przepisów prawnych regulujący tryb spożytkowania odpadów utrudnia ich racjonalne zużycie.

Mówiąc o sprawach lepszego gospodarowania bogactwami naturalnymi dyskusjantka zwróciła uwagę na możliwość przekazywania kółkom rolniczym lub zakładom pracy nie wykorzystanych jeszcze dla potrzeb gospodarki rybnej jezior i stawów. Także poprzez lepsze powiązanie kilkunastotysięcznej rzeszy działkowców z małymi zakładami przetwórstwa owocowo-warzywnego, można by zwiększyć produkcję wielu rynkowych wyrobów, wykorzystać nadwyżki plonów z działek.

Szanse zwiększenia produkcji materiałów budowlanych istnieją w uruchomieniu nieczynnych 19 cegielni na terenie województwa. Można by rozwinąć również wytwarzanie artykułów pamiątkarskich opartych na motywach regionalnych, rozwijając system pracy nakładczą.

ZDZISŁAW LEGOMSKI, członek KC PZPR, wojewoda katowicki:

W warunkach dużej koncentracji przemysłu ciężkiego, w woj. katowickim szczególnie istotną jest rola drobnej wytwórczości w utrzymaniu równowagi rynkowej. Wpływa ona na stopniowe likwidowanie dysproporcji w rozwoju regionu, daje zatrudnienie szerokim rzeszom kobiet i tym wszystkim, którzy ze względu na brak predyspozycji nie mogą pracować w przemyśle ciężkim.

Od 1976 r. wzrósł udział drobnej wytwórczości w potencjale gospodarczym województwa. Wartość jej produkcji zwiększyła się z niespełna 22 mld zł w 1976 r. do ponad 25 mld zł w ubr., w tym produkcja rynkowa z 15 do 17 mld zł, a wartość usług z 1,3 mld zł do przeszło 1,9 mld zł. Zapożyczenie społeczne nadal wypływa jednak wzrost produkcji i usług. Szukając sposobów zwiększenia potencjału drobnego przemysłu, przekazuje mu się więc nie wykorzystane obiekty i pomieszczenia w dużych zakładach przemysłowych, a wojewódzka spółdzielnia mieszkaniowa analizuje możliwości oddania na cele usługowe obiektów pomocniczych powstałych przy realizacji budownictwa osiedlowego. Tą bezniewstępną drogą zamierzamy do końca br. uruchomić w województwie ok. 90 nowych zakładów i filii produkcyjno-usługowych.

Istnieje pilna konieczność wypracowania i wcielenia w życie skutecznego systemu zaopatrzenia drobnej wytwórczości w materiały i surowce, a także maszyny i urządzenia. Decyzji wymaga stworzenie drobnemu przemysłowi możliwości zakupu bądź dzierżawy nie wykorzystanych w przemyśle kluczowym maszyn i urządzeń. Drobna wytwórczość nie dysponuje też odpowiednim zapleczem badawczo-rozwojowym. Toteż postanowiono powołać specjalne przedsiębiorstwo badawczo-wdrożeniowe drobnego przemysłu.

JAN KAMIŃSKI — członek KC PZPR, minister, prezes ZG CZSR „Samopomoc Chłopska”:

Spółdzielczość rolnicza jest trzecim pod względem rozmiarów — po kluczowym przemysłu spożywczym i lekkim — producentem i dostawcą towarów rynkowych. Wartość tej produkcji wyniesie w br. 126 mld zł. W strukturze wytwarzanych artykułów dominują produkty mleczarskie, owocowo-warzywno, pieczywo, wyroby wędliniarskie i napoje bezalkoholowe. Wyroby pochodzące z własnych zakładów stanowią ponad 40 proc. ogólnej wartości produktów spożywczych sprzedawanych w małych miastach i na wsi.

Wielkość i lokalizację spółdzielczych zakładów determinują dwie przesłanki: lokalne potrzeby konsumpcyjne ludności oraz rozmiary towarowej produkcji rolnej. Bardziej przetworzone produkty mleczarskie, mięsne, mrożonki i koncentraty owocowo-warzywno dostarczają duże zakłady, nowoczesnie wyposażone. Równocześnie jednak 4,5 tys. przetworów i innych zakładów CZSR znajduje się na terenie gmin, a ich produkcja odgrywa istotną rolę w zaspokajaniu potrzeb miejscowego rynku i racjonalnym wykorzystaniu surowców. W wielu gminach są jednak jeszcze duże rezerwy w tej dziedzinie.

Dążąc więc do szybszego rozbudowy gminnych ośrodków produkcji rolno-spożywczej utworzony został w ubr. r. specjalny fundusz rozwoju tego typu przetwórstwa. Ze środków tych finansowane będą przedsięwzięcia realizowane systemem gospodarczym w oparciu o uproszczoną dokumentację projektowo-kosztorysową i głównie przez własne ekipy wykonawcze. Dzięki temu już w br. rozpoczyna się realizacja ok. 550 drobnych obiektów, a wartość produkcji uzyskanej w nich w przyszłym roku ocenia się na 1,5 mld zł. W kolejnych latach rozmiary inwestycji finansowanych z tego funduszu powinny się powiększać.

Przemysł drobnego lokalizowany w znacznej części w ośrodkach gminnych zapewnia bowiem — jak dowodzi praktyka m. in. stabilną produkcję przy niższych kosztach (znacznie bowiem zmniejsza się przewozy surowców i gotowej produkcji), sprzyja intensyfikacji produkcji

rolnej także w małych gospodarstwach oraz przyczynia się do szybszej aktywizacji wsi i gmin.

HENRYK KOSTECKI — zastępca członka KC, sekretarz KW PZPR w Nowym Sączu:

Problematyka obrad Plenum jest szczególnie bliska aktywowi partyjno-gospodarczemu szczebla miejsko-gminnego i wojewódzkiego, gdyż dotyczy realnych możliwości przyspieszenia rozwoju poszczególnych gmin i małych miast, poprawy zaopatrzenia rynku, lepszego spożytkowania miejscowych surowców oraz zasobów siły roboczej.

Woj. nowosądeckie uzyskuje coraz lepsze rezultaty specjalizowania się w sadownictwie i warzywnictwie oraz w hodowlie bydła i owiec. Musimy jednak myśleć już dzisiaj o przetwórstwie, o możliwościach przechwalnictwa i dystrybucji produkcji, mając na uwadze m. in. to, że w okresie letniego zimowego sezonu turystycznego rynek nasz jest wyjątkowo chłonny. Równocześnie nie jesteśmy w stanie przetworzyć u siebie ilości skupowanego już obecnie mleka, żywności i produktów ogrodnictwa. Brak np. właściwych magazynów i przechowalni pasz i owoców powoduje straty sięgające wielu milionów złotych w skali rocznej. Jest to ogromna rezerwa gospodarki żywnościowej i zaopatrzenia rynku. Wiele problemów służących rozwiązaniu tych spraw już podjęliśmy. Przygotowaliśmy program rozwoju małych przetwórców obejmujący kilkadziesiąt pozycji. Obrady XIV Plenum KC potwierdzają nas w słuszności obranego kierunku.

Widzimy możliwości i potrzebę rozwoju także innych gałęzi drobnego przemysłu. Dostrzegamy celowość łączenia wysiłków i środków organizacji handlowych, przedsiębiorstw przemysłowych i władz terenowych w celu rozbudowy i modernizacji rolnictwa wód mineralnych, których mamy największą w kraju zasoby. Duże możliwości wzrostu produkcji istnieją także m. in. w przetwórstwie runa leśnego, w produkcji mebli regionalnych, ceramiki budowlanej, rozwoju usług garbarsko-futrzarskich. Pomysłowe wykonanie przyjętych w tych dziedzinach zamierzeń uzależnione jest m. in. od właściwego zaopatrzenia materiałowo-surowcowego, przyjęcia trafnych zasad planowania finansowania inwestycji oraz szeroko pojętej gospodarności.

JAN LEW — zastępca członka KC PZPR, rytmik w Bielawskich Zakładach Przemysłu Bawełnianego „Biel-lex” woj. wrocławskie:

Z uwagi na duże skoncentrowanie przemysłu drobnego w woj. wrocławskim tematyka dzisiejszych obrad ma dla tego regionu istotne znaczenie. Za szczególnie ważne uznajemy tworzenie terenowo-branżowych związków kooperacyjnych głównie w przemysłach: lekkim, elektromaszynowym, szklarsko-ceramycznym i wydobywczym. Niezależnie od przysztu produkcji powinny one sprzyjać podnoszeniu na wyższy poziom liczących zaniedbanych dotychczas małych i średnich jednostek gospodarczych.

Zagadnieniem niedostatecznie docenianym jest problem wykorzystywania lokalnych surowców. Regulując organizację skupu i dystrybucję kamieni szlachetnych, stworzyliśmy sprzyjające warunki zwiększenia produkcji wyrobów jubilerskich i pamiątkarskich. Możliwość są jednak znacznie większe. Ograniczają je stosunkowo skąpe zasoby lokalowe oraz brak niektórych środków produkcji. Liczymy na dostawy maszyn — głównie małych obrabiarek.

Duże znaczenie przywiązujemy do wzbogacania rynku artykułów żywnościowych. Rozszerzamy również produkcję materiałów budowlanych, którą podejmuje zarówno związek spółdzielczości pracy jak i związek kółek rolniczych.

Wszystkie inicjatywy wojewódzkie nie mogą się jednak obejść bez zapewnienia stałego dopływu środków rozwojowych. Pozwoliłoby one w naszym województwie rozwinąć znacznie garbarstwo i kuśnierstwo, lepiej zagospodarować tkaniny bawełniane i lńnane produkowane przez zakłady kluczowe. Duże możliwości istnieją również w rozwoju przemysłu ceramicznego oraz rolno-spożywczego.

STANISŁAW GĘBALA, zastępca członka KC, i sekretarz KW PZPR w Tarnowie:

W woj. tarnowskim istnieją możliwości zwiększenia produkcji rynkowej, eksportowej i usług drobnego przemysłu o wartość ok. 300 mln zł rocznie. Wymaga to jednak sporych nakładów na modernizację i inwestycje. Propozycje w tej dziedzinie nie zostały uwzględnione przez jednostki nadzędne drobnej wytwórczości, w wyniku czego na rynek i na eksport nie trafiły poszukiwane towary, głównie wyroby odzieżowe, meble, szkło i kamionka.

Obowiązuje przemysł drobnego zasady ekonomiczno-financeowe nie zawsze sprzyjają wzrostowi zainteresowania zalog poprawą efektywności gospodarowania. Kolejny problem, to system zaopatrzenia materiałowego, który prowadzi w konsekwencji do unikania przez przemysł drobnego produkcji określonych wyrobów i świadczenia niektórych usług poszukiwanych przez mieszkańców miast i wsi.

Przedstawione mankamenty i niedoskonałości nie mogą obniżyć roli upełnionego przemysłu drobnego w dziele poprawy warunków życia społeczeństwa. Jest to również przemysł o wysokiej efektywności gospodarowania. Jednostki drobnego przemysłu osiągały tylko dwukrotnie niższą wydajność pracy niż przemysł kluczowy województwa przy 15-krotnie niższym technicznym uzbrojeniu pracy. W województwie podejmowane są inicjatywy na rzecz rozwoju takich usług, jak regeneracja opon dla potrzeb rolnictwa. Pierwszy zakład tego typu jest już w rozruchu. Duże możliwości widzimy również w aktywizacji produkcji materiałów budowlanych w oparciu o surowce lokalne oraz przetwórstwa owoców i warzyw w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych. Wojewódzka organizacja partyjna sprzyjać będzie nadal wszelkim inicjatywom zmierzającym do rozwoju i umacniania roli drobnej wytwórczości.

WACŁAW STANISZEWSKI, członek KC PZPR, szlifierz w Fabryce Samochodów Osobowych w Warszawie:

Proponowany dla przemysłu drobnego program powinien spowodować stosowny do potrzeb rozwój jego produkcji. Dla pomyślnej realizacji tych zamierzeń niezbędna jest jednak szybka zmiana przepisów, która usunie przeszkody i hamulce wzrostu jego produkcji. Zgodnie z kierunkami określonymi w materiałach na XIV Plenum, konieczna jest koncentracja wysiłków na zakończeniu inwestycji już kontynuowanych oraz rozbudowa bazy lokalowej przemysłu drobnego. Musi on być dodatkowo wyposażony w maszyny i urządzenia wycofywane z wielkiego przemysłu.

Przemysł kluczowy powinien być także zobowiązany do udzielania pomocy technicznej i technologicznej mniejszym zakładom, które są dostawcami elementów kooperacyjnych. FSO jest żywotnie zainteresowana rozwojem specjalistycznej produkcji kooperacyjnej z jednostkami przemysłu drobnego. Fabryka utrzymuje inwalidzkiej kooperacji m. in. z 40 zakładami. Współpraca ta podnosi poziom techniczny małych zakładów. Wskazane jest dalsze utrzymanie i rozwijanie tych powiązań.

Stawiamy przemysłowi drobnemu bardzo trudne zadania, których realizacja powinna przyczynić się do lepszego zaspokojenia potrzeb społecznych. Chodzi o to aby usunąć braki na rynku wielu drobnych przedmiotów. Denerwując niedobory w sposób niekorzystny kształtują opinie społeczeństwa o sprawności różnych mechanizmów gospodarowania. Program przyjęty przez Plenum pozwoli odrobić opóźnienia i poprawić zaopatrzenie rynku w towary i usługi z upełnionego przemysłu drobnego.

ALEKSANDER KOPEC — zastępca członka KC PZPR, minister Przemysłu Maszynowego:

Tworzenie małych zakładów i filii w oparciu o duże organizacje przemysłowe nie tylko rozwiązuje wiele istotnych problemów aktywizacji terenu i przynosi przepływ wysoko kwalifikowanej kadry, ale rozszerza też procesy powstawania i rozwoju przemysłowej klasy robotniczej, przyczynia się do równomiernego rozwoju kraju. Nie chodzi przy tym o formalne tworzenie małych zakładów i podział produkcji, ale o istnienie organizmów gospodarczych bardziej elastycznych, bardziej zorganizowanych do zmieniających potrzeb, a więc inaczej zorganizowanych, zarządzanych i rozliczanych.

Przemysł drobnego lokalizowany w znacznej części w ośrodkach gminnych zapewnia bowiem — jak dowodzi praktyka m. in. stabilną produkcję przy niższych kosztach (znacznie bowiem zmniejsza się przewozy surowców i gotowej produkcji), sprzyja intensyfikacji produkcji

produkcji, a także i cen, szczególnie jeśli zagwarantuje się udział zalog w zyskach. Upełniony przemysł drobnego powinien być w pełni samowystarczalny finansowo, przy rozszerzeniu zakresu i uelastycznieniu form kredytu bankowego. System podatkowy powinien być maksymalnie uproszczony.

Należałoby też przyjąć, iż inwestycje przemysłu drobnego nie będą limitowane, lecz również określane szacunkowo w narodowych planach społeczno-gospodarczych. Nakłady na modernizację i zakup wyposażenia podejmowane byłyby samodzielnie, w granicach posiadanych funduszy oraz przyznanych kredytów bankowych. Zakłady przemysłu drobnego powinny mieć własne rachunki dewizowe, na których gromadziłyby część wpływów z eksportu. Cała organizacja przemysłu drobnego powinna być uproszczona, przy minimalnych obciążeniach administracyjnych.

Zarówno zakłady, jak i ich jednostki nadzędne powinny mieć możliwość najskromniejszą obsadę administracyjną. Chodzi o to, aby nadmierna biurokracja nie zdławiła całej idei drobnego przemysłu. W dostosowaniu do specyficznych potrzeb branżowych system ekonomiczny drobnego przemysłu może być modyfikowany w ramach ogólnych ramowych jego założeń.

Nie jest potrzebna żadna nowa centralna organizacja. Funkcje koordynacyjne można by powierzyć wojewodom, a ogólny nadzór nad rozwojem i prawidłowym funkcjonowaniem przemysłu drobnego — ministrowi Handlu Wewnętrznego i Usług w części produkcji rynkowej oraz ministrowi resortów gospodarczych nadzorujących organizacje powołujące małe zakłady.

Rola przemysłu drobnego w podnoszeniu efektywności może być znaczna. Miejsce pracy w przemyśle drobnym jest 5-krotnie tańsze niż w kluczowym, produktywność inwestycji wielokrotnie wyższa; niższe i oszczędniejsze jest zużycie materiałów. Powiniane przemysłu drobnego z lokalnym rynkiem zaopatrzenia i zbytu wpływa na zmniejszenie kosztów transportu i ułatwia ocenę potrzeb, zmniejszając margines nieefektywnej produkcji. Rozwijając przemysł drobnego, idziemy zatem w kierunku zwiększenia efektywności całego przemysłu i całej gospodarki.

W przygotowaniach kierunków rozwojowych naszej gospodarki na lata 1981—1985 ważne miejsce powinny zająć sprawy przemysłu drobnego, odgrywającego tak istotną rolę w poprawie zaspokajania potrzeb społecznych.

Polnictwo przez tajemnicę

Kampania programowa Białostockiej Chorągwi ZHP, zawarta w hasle „JESTEŚMY ZIEMI SWĘJ POTRZEBNI”, stała się inspiracją do podjęcia wielu interesujących inicjatyw. Jedną z nich jest, przeprowadzana już po raz drugi, OLIMPIADA WIEDZY ROLNICZEJ. Jej uczestnicy — uczniowie starszych klas szkół podstawowych muszą się wykazać znajomością polityki rolnej, produkcji roślinnej i zwierzęcej, nawozów, roślin i chwastów, mechanizacji rolnictwa, zasad i form opieki weterynaryjnej a także uśpietmianiami praktycznymi w posługiwaniu się sprzętem rolniczym. Ponadto opracowują konkretne sposoby unowocześniania gospodarstwa swych rodziców.

Impreza będzie jedyną tego typu w kraju — a oprócz harcerstwa — patronują jej także Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Skupu UW, Główna służba rolna, Wojewódzki Związek Kółek Rolniczych oraz Kuratorium Oświaty i Wychowania — cieszy się bardzo — duża popularnością wśród młodzieży. Jej przebieg także z dużym zainteresowaniem śledzą rodzice, chcąc się przekonać jak wiedza teoretyczna i praktyczna dysponują przyszli następcy, którzy — po ukończeniu szkół — będą samodzielnie prowadzić gospodarstwa rolne. Podobnie też i służba rolna, która przygotowuje zestawy pytań i dokonuje oceny uzyskanych odpowiedzi i prac. Głównym przewodniczącym jury i

interesowaniem śledzą rodzice, chcąc się przekonać jak wiedza teoretyczna i praktyczna dysponują przyszli następcy, którzy — po ukończeniu szkół — będą samodzielnie prowadzić gospodarstwa rolne. Podobnie też i służba rolna, która przygotowuje zestawy pytań i dokonuje oceny uzyskanych odpowiedzi i prac. Głównym przewodniczącym jury i

Sokółscy rolnicy na NFOZ

Od szeregu lat rolnicy z miasta i gminy Sokółka przodują w realizacji świadczeń na NFOZ. Z zebranych funduszy budowany jest w Sokółce nowoczesny szpital. Stąd też mieszkańcy wsi Giełnuż jako pierwsi już do 10 stycznia br. wykonali cały techniczny plan zbiórki. Zwrócili się też do rolników w swojej i innych gminach o podjęcie rywalizacji w zbiorze funduszy na ten szlachetny cel. Do 5 kwietnia br. mieszkańcy gminy Sokółka zrealizowali roczny plan NFOZ w 89 proc.,

wplacając kwotę blisko 220 tys. złotych. Plan świadczeń na NFOZ wykonało już siedemnaście wsi. Na szczególne wyróżnienie zasługują m. in. in. wsie Jajłowa, Jelenia Góra, Krasniana, Planteczka, Plebanów, Poniatów, Pucielki, Rozendran, Stara i Woroniana. Znacznie przekroczyły one roczne zadania planowe. Przewiduje się, że jeszcze w pierwszym półroczu rolnicy sokółscy rocznie wpłat na NFOZ, tj. 247 tys. złotych, wykona w całości. I tym samym dotrzymają danego słowa. (naj)

Koniec bimbrowego interesu

Z „pędzeniem samogonu” bywa jak z każdym innym przestępstwem. Wcześniej się później wpadka jest nieunikniona i za uprawianie zakazanego „zemiołstwa” trzeba surowo zapłacić. Przykładów potwierdzających, że narażać się, ryzykować naprawdę nie warto jest za dużo. Oto tylko dwa z nich, odnotowane w ostatnich dniach.

Leon P., rolnik z gminy Michałowo nie spodziewał się takiego „pecha”. Jakiś jak przystało kłótnia gorliwie przyglądający, czy urządzenie działa sprawnie, czy długo jeszcze „miksztura” musi dojrzewać, żeby nabrała dobrej mocy — gdy do drzwi zapukali funkcjonariusze MO. Na ukanie całego laboratorium było już za późno. Oprócz kompletnej aparatury do wyrobienia alkoholu zakwestionowano u „przemysłowego” gospodarza butelkę samogonu oraz 10 litrów zacieru z cukru.

W podobnych tarapatach znalazła się Zofia P., rencistka, przeciw której Posterunek MO w Narwi wszczął dochodzenie. Podczas rewizji w zabudowaniach również znaleziono kom-

W kilku wierszach

W Filii nr 1 Miejskiego Domu Kultury w Białymstoku (ul. Kawalerska 38) został zakończony remont, a pierwsza po nim impreza będzie KINOWA. W KAWALERSKIM, na którą organizatorzy zapraszają młodzież w dniu 16 KWIETNIA O GODZ. 15. Wszystkich zainteresowanych o obejrzenie WYSTAWY PISANEK. Świąteczna ekspozycja czynna będzie w dniach 17-25 bm. (BM)

Co, gdzie, kiedy?

W BIAŁYMSTOKU
Teatr Dramatyczny im. A. W. Wierzyńskiego — nieczynny.
Teatr Młodych — nieczynny.

KINA
„Północ” — „Wielki o Midway”, 12, godz. 10.30, 18 i 19. (Ostatnie dni).
„Ton” — „Szczęśliwy Paryż”, prod. franc., kol. (od lat 13).
„Mroczny przedmiot pożądania”, prod. franc., kol. (od lat 18).
„1900”, 17.45 i 20. (Ostatnie dni).
„Strym” — „Zakazane obojętne”, prod. polsk. (od lat 6).
„10.30 i 13.30”, „Policja dzikiej”, prod. włosk., polsk. (od lat 18).
„Studio” — „Dzieje grzechu”, prod. polsk. (od lat 18).
„17.45 i 20. (Ostatnie dni).
„Złoty wiek” — nieczynny.
„Sokółka” — nieczynny.
„Kolejka” — „Zabójca czarna”, prod. polsk., kol. (od lat 13).
„10.30 i 13.30”, 18. (Ostatnie dni).

KLUBY
Klub Rozrywki, ul. Wierzbowa 6 — Program dyskotekowy, godz. 19-24.

KINA W WOJEWÓDZTWIE BIAŁOSTOCKIM
Białostocki — „Akcia pod Arsenalem”, prod. polsk. (od lat 13).
Dąbrowa Białostocka — „Twarz innego”, prod. jap. (od lat 13).
Hajnówka — „Gra o jabłko”, prod. CSRS (od lat 18).
Lapy — „Różowe sny”, prod. CSRS (od lat 18).
Mokli — „O jeden most do daleka”, prod. ang. (od lat 15).
Sieniaty — „Odnaleziona”, prod. rum. (od lat 15).
Sokółka — „Czarne i białe w kolorze”, prod. Wyrzeka Kości Słoniowej (od lat 18).

Kierownictwo kin zastrzega możliwość zmian programu.
W BIAŁYMSTOKU
Muzeum Okręgowe — Ratusz — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19. Wystawy stałe: Dzieje wojenne — ziem polnocno-wschodnich Polski; Galeria rzeźby białostockiej; Galeria rzeźby białostockiej; Galeria rzeźby białostockiej.
Muzeum Okręgowe — Ratusz — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA (Arsenal), ul. Mickiewicza 2 — (Arsenal) — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poswiątecznych) w godz. 10-17, w czwartki w godz. 12-19, w niedzielę w godz. 12-19.

WYSTAWY
Salon Wystawowy BWA

